

Prima instanță - (Judecătoria Edineț) E. Pșenița

Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, A.Garbuz, E. Grumeza

ÎNCHEIERE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Bajurean Svetlana,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Bajurean Svetlana
împotriva lui Bădărău Lilian cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat
prin infracțiune,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, prin care a fost
admis apelul declarat de Bădărău Lilian și s-a modificat hotărârea Judecătoria Edineț din
12 decembrie 2016, în partea ce ține încasarea prejudiciului material,

c o n s t a t ă :

La 11 mai 2016, Bajurean Svetlana s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de
chemare în judecată împotriva lui Bădărău Lilian solicitând încasarea prejudiciului
material în sumă de 46562 lei și prejudiciu moral în mărime de 50000 de lei.

În motivarea acțiunii a relatat că în urma mai multor conflicte iscate între soții,
Bădărău Lilian i-a aplicat soției sale mai multe lovituri în regiunea feței, capului și a
cutiei toracice, iar ca urmare la 08 ianuarie 2013 ultima a decedat.

Organul de urmărire penală a intentat o cauză penală în baza art. 201¹ alin.2) lit. b)
Cod penal în privința lui Bădărău Lilian.

Reclamanta relevă că prin sentința Judecătoria Edineț din 17 martie 2014, Bădărău
Lilian a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin.2)
li. b) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de patru
ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat,
stabilindu-se lui Bădărău Lilian un termen de probă de 3 ani.

Prin decizia Curții de apel Bălți din 15 aprilie 2015, sentința Judecătoria Edineț din
17 martie 2014 a fost menținută.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 august 2015, au fost admise
recursurile ordinare declarate de procuror și succesorul părții vătămate, casate parțial
sentința Judecătoria Edineț din 17 martie 2014 și decizia Curții de apel Bălți din 15
aprilie 2015, rejudecată cauza și pronunțată o hotărâre nouă prin care Bădărău Lilian a
fost considerat condamnat în baza art.201¹ alin.2) lit. b) Cod penal, la patru ani
închisoarea, cu executare.

Afirmă Bajurean Svetlana că, toate cheltuielile de înmormântare a surorii sale Bădărău Natalia, de organizare a meselor de pomenire, în mărime de 33635 lei, le-a suportat ea.

Mai relevă că a suportat și cheltuieli de efectuare a expertizei medico-legale în mărime de 1317 lei, cheltuieli de transport care constau din deplasările la organele de urmărire penală, instanțe de judecată, în total în mărime de 5310 lei, cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul dosarului penal în mărime de 6300 lei.

Astfel, consideră că Bădărău Lilian urmează să compenseze prejudiciul material și moral cauzat prin comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat.

Reclamantul consideră că din cauza pierderii unicii surori și a faptului că după decesul acesteia și arestarea lui Bădărău Lilian, a fost nevoită să se ocupe de educația și întreținerea copilului minor al soților Bădărău și astfel este în drept să pretindă despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat în suma de 50000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Edineț din 12 decembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Bajurean Svetlana a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Bădărău Lilian în beneficiul Svetlanei Bajurean prejudiciul material în mărime de 28557,60 lei, prejudiciul moral de 15000 de lei.

S-a încasat de la Bădărău Lilian în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 956 lei. În rest, pretențiile înaintate de Bajurean Svetlana au fost respinse.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 ianuarie 2017, Bădărău Lilian a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriai Edineț din 12 decembrie 2016, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Bajurean Svetlana.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, s-a admis apelul declarat de Bădărău Lilian și s-a modificat hotărârea Judecătoriai Edineț din 12 decembrie 2016, în partea ce ține de încasarea prejudiciului material și a taxei de stat din contul statului și în partea dată s-a micșorat suma prejudiciului material în mărime de 28557,60 lei, la suma de 8992,60 lei și taxa de stat în beneficiul statului de la 956 lei la 268 lei. În rest hotărârea Judecătoriai Edineț din 12 decembrie 2016 a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța a constatat că cheltuielile de înmormântare nu pot fi încasate cu titlu de prejudiciu material cauza prin infracțiune. Nu poate exista răspunderea delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu.

În speță instanța nu a stabilit existența vre-unei legături de cauzalitate dintre acțiunile lui Bădărău Lilian de violență în familie, pentru care a fost condamnat penal și decesul soției acestuia, pentru ca reclamanta să poată beneficia de recuperarea cheltuielilor de înmormântare ca rezultat al acțiunilor ilicite.

Decesul Nataliei Bădărău s-a datorat șocului exotoxic, manifestat prin hepatonefronecroză acută și nu leziunilor cauzate ultimei ca rezultat al violenței în familie manifestată de Bădărău Lilian.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral instanța de apel a reținut că suma de 15000 lei încasată de instanța de fond cu titlu de prejudiciu moral este întemeiată, constituie o satisfacție morală, cauzată în legătură cu aplicarea violenței de către Bădărău Lilian față de sora sa Bădărău Natalia.

La 15 ianuarie 2018, Bajurean Svetlana a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii Judecătoriai Edineț din 12 decembrie 2016.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a încălcat normele de drept

material prin interpretarea eronată a legii. Concluzia instanței de apel este în contradicție cu circumstanțele de fapt ale litigiului dedus judecății.

Recurentul susține că decizia Curții Supreme de Justiție din 18 august 2015, prin care lui Bădărău Lilian i-a fost stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de patru ani, stabilește cert și fără drept de interpretare vina acestuia în infracțiunea incriminată.

În opinia recurentului, este greșită concluzia instanței de apel prin care a exclus din prejudiciu material suma cheltuielilor de înmormântare.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 26 septembrie 2017.

Potrivit avizului de recepție, recurentul a recepționat decizia motivată a instanței de apel, la 23 noiembrie 2017 (f.d.191).

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recurentul a declarat recurs la 15 ianuarie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate

intervenii în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Bajurean Svetlana nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Bajurean Svetlana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecători

Ala Cobăneanu

Luiza Gafton

Dumitru Mardari

